

Tal av Karl-Petter Thorwaldsson, LO:s ordförande

Tack så mycket för ordet! Det är fantastiskt roligt att få komma hem och prata på sitt eget förbunds kongress. Jag tror att vi måste understryka så här i inledningen det historiska beslut ni just var med och fattade. Ingen IF Metallare i hela vår historia har fattat det här beslutet före er. Inget ombud på någon kongress, ingen förtroendevald någonstans har fattat beslutet att spränga ett av Sveriges sista glastak. Äntligen har IF Metall en kvinnlig ordförande! Välkommen i gänget, Marie Nilsson.

Det går inte nog att understryka vad det betyder. Det är klart att Sveriges IF Metallmedlemmar kommer att få en ny typ av förebild. En kvinna som står på vår sida, som syns i debatten för våra industriarbetare runt om i landet, det kommer att betyda oerhört mycket. Det är den typen av beslut som förändrar världen. Vi har tagit dem i arbetarrörelsen under ett tag.

Jag var på förbundet när vi började diskutera att vara med och jobba mer med jämställdhet. När jag kom till förbundet 1999, strax före en kongress, så skulle man välja vilken typ av arbetsuppgift man ville ha under kongressen. Jag krävde, bara för att jävlas med Anders Ferbe, att få vara kongressvärdinna. Och det är faktiskt inte mer än ungefär 15 år sedan. Att gå därifrån till att sedan ta tydliga mål och utbilda alla förtroendevalda i jämställdhet, i hur vi ska vara som jämställdhetsaktörer, att ha målsättningen att minst var tredje förtroendevald på alla nivåer ska vara en kvinna – till slut gör man framsteg genom att hela tiden flytta fram positionerna.

Marie, jag ser fram emot att få jobba tillsammans med dig i LO:s styrelse. Det ska bli väldigt roligt att se dig där och jag är också väldigt trygg i att du med de andra nyvalda i IF Metalls ledning kommer att göra ett fantastiskt arbete.

Ni är, glöm aldrig det, lite av ryggraden i svensk fackföreningsrörelse. Det är inte alltid vi gillar er, faktiskt. Ni är ibland otroligt jobbiga med er lönebildning och att bestämma allting och vi gillar inte alltid det. Och alla de andra blir ibland förbannade. Men det är ett system som levererar och det är det vi måste vara så rädda om. Jag är trygg i att den nya ledningen, min nya ledning, kommer att se till att det fortsätter att leverera trygghet och långsiktighet från IF Metall.

Vi får aldrig glömma vad den stabiliteten gör för Sverige. Det är lätt att vi inte förstår hur viktiga vi är i vårt dagliga arbete. De senaste 20 åren, Industriavtalet fyller ju som ni vet 20 år, har svenska löntagare, svenska arbetare, fått höjda reallöner med över 50 procent. Alltså 50 procent mer lön i plånboken när alla räkningar är betalda. Sträck på er IF Metall, det är ni som levererar våra löner i Sverige.

Vad är det då vi bråkar om? Jo, vi bråkar om balansgången som måste finnas i lönebildningen. För lönebildningen som vi har sedan 1997, den löser inte alla problem. Så är det. Den löser inte problemet att kvinnor i Sverige har för låga löner. Den löser inte det problemet. Då måste vi hitta andra metoder att komplettera vår lönebildningsmodell med. Där har vi bråkat. Det var väl det Anders Ferbe kallade för att de har haft utvecklingsamtal med mig på jobbet. Jag kan säga att jag försökte tala så mycket jag kunde, även om det inte alltid är enkelt att fajtats med Ferbe. Det har varit rejäla holmgångar.

Men i årets avtalsrörelse lyckades vi kombinera att ha ena foten i lönebildningens konkurrenskraft, och det är det vi lever av, och den andra foten i vårt synsätt i över 100 år att vi också måste leverera rättvisa och solidaritet. Det är just det vi måste åstadkomma i lönebildning – både rättvisa och konkurrenskraft. När vi gör det som vi gör i denna avtalsrörelse, då är svensk fackföreningsrörelse världens starkaste fackföreningsrörelse. Ingen vinner över världens starkaste fackföreningsrörelse och det visar vi just nu i dag.

När jag var här på Socialdemokraternas kongress för cirka en månad sedan, då var det ett läge när det var risk för konflikt på svensk arbetsmarknad. Det är några branscher i Sverige där vi inte har lika stark styrka, inte lika hög organisationsgrad, inte lika hög facklig närvaro. Men att kunna prata med dem som jobbar här på Gothia Towers, som var uttagna i konflikt, och säga att det är inte bara ditt förbund som står på din sida vid konflikten nästa vecka, det är 13 förbund till och LO. När 14 förbund och LO drar åt samma

håll, då kommer vi alltid att ha makten över att se till att också de lågavlönade får högre löneökningar. Så sträck på er, nu levererar vi tillsammans inom LO!

Den här lönebildningen, det här arbetet, har resulterat i att Sverige har världens högsta lägstralöner. Är man LO-ordförande så är det poesi att få säga – vi har världens högsta lägstralöner. Alla ekonomer skulle döma ut det här och säga att det går inte, för i Sverige kan ni inte skapa några jobb, ingen vill stanna kvar, ingen vill investera därför att ni har så höga lägstralöner, för att också den fattige har det hyfsat ställt.

Men det är precis tvärtom. För de senaste åren ökar varje år svensk konkurrenskraft. I Norden, med samma lönebildning som oss, är nu alla länder topp elva. Sverige har just nu världens sjätte mest konkurrenskraftiga ekonomi. Det är det vi levererar med vår lönebildning. Vi är mest konkurrenskraftiga i hela världen.

Det är den konkurrenskraften som vi sedan kan omvandla till vår härliga export och våra härliga nya satsningar i svensk industri. Det är så att man får nypa sig i armen just nu. Jag har varit på turné sedan februari månad och väldigt ofta hamnar jag på industriarbetsplatser över hela landet. Och det är högtryck överallt. Vi behöver aldrig spela framgång. Det är bara att titta på bilderna som ni har med och visar här på kongressen. Vi behöver aldrig ta in ett reklambolag för att visa arbetare. Vänd kameran mot varandra så får ni ganska bra bilder ändå.

Det är så det är – vi har vår vardag i den svenska industrin ute i arbetslivet, och vi har helgdag på kongress i Göteborg. Men runt om i landet sker det just nu magi. Det kommer av konkurrenskraften och det kommer av att vi nu har företag som litar på att Sverige ska leverera också i framtiden. Till exempel exporterar vi i dag stål till 140 länder – vi kanske är det land som exporterar stål till flest länder. När jag träffar gruvarbetare, framför allt i norr så finns en enorm stolthet och en enorm exportframgång. I dag är 91 procent av all järnmalm vi använder i Europa från gruvorna i norr. Eller för den delen 39 procent av allt bly eller 37 procent av allt zink.

Man kan inte låta bli att le när man kommer ihåg vad vår förra statsminister Fredrik Reinfeldt sade, han trodde inte det var någon som filmade hans möte när han var nere i Davos på World Economic Forum, att svensk industri ”is basically gone”. Vi hade en gång i tiden en industrisektor i Sverige, men nu är den i princip borta.

Det är bara att säga till honom och till alla andra som tvekar att 52 procent av vårt BNP beror på att vi exporterar saker från vår industri, från det svenska näringslivet. 52 procent – hälften av alla kostnader Reinfeldt hade för att åka till Davos betalas av att vi exporterar till andra länder. Svensk export, svensk industri, står starkare än någonsin och det är era kamraters förtjänst.

Nu sker omsvängningen mot generation fyra eller den nya industrin. Jag såg den i tisdags den här veckan, när jag åkte till Scania i Oskarshamn och tittade på den nya anläggningen för att bygga hytter. Tänk att i Oskarshamn levererar man just nu 300 nya hytter varje arbetsdag. I den nya hallen finns en robotisering som jag aldrig har sett tidigare, en teknisk nivå som jag aldrig har sett på en svensk arbetsplats tidigare.

Det är just det här som är så unikt med Sverige, att vi alltid har sagt att den nya tekniken är bra. I mitt eget fall så var jag på en kurs 1984, då fick vi de första robotarna till Bröderna Hammarstedt där jag arbetade i Växjö. Vi var ganska oroliga, för vi såg hur effektiva de nya robotarna var. Jag var på en konferens där en av de inbjudna talarna – som senare blev kommunalråd i Göteborg – var Göran Johansson. Jag sade till honom att ska vi inte lägga på en extra skatt på den nya tekniken så vi inte riskerar att de slår ut våra jobb? Då tittade han på mig och sade ”det är inte de nya maskinerna vi är rädda för, det är de gamla maskinerna som sliter ut människor.”

Det fick jag i min fackliga grundutbildning i början av 1980-talet. Och tack vare att vi alltid har sett så positivt på ny teknik, nya investeringar, har vi i dag en konkurrenskraft som slår ut många av våra konkurrenter. Vi exporterar mer än någonsin. Det är inte bara i basindustrin som jag beskrev innan – det är rekord i nästan varje bransch på nästan varje företag. Aldrig förr har det sålts fler Volvobilar än just nu. Aldrig har det producerats så många Volvobilar som det gör just nu, tack vare fantastiska arbetare på Volvo här i Göteborg. Och det ger till och med jobb i den viktigaste av alla våra industriorter, i Kosta.

Och vad ger det då för jobb i Kosta om man gör rekordmånga Volvobilar här i Göteborg, undrar säkert många? Jo, på den allra mest exklusiva XC90:n har man bestämt att på det vackraste vi har ska vi ha det vackraste som finns i Sverige, alltså växelspaksknoppar i glas. Nu säljer de så många lyxbilar att de måste nyanställa till och med i Kosta – allt hör ihop. Så vår framgång ger jobb över hela landet, i alla branscher, för människor överallt.

Vi säger inte nej till att fortsätta den här utvecklingen, tvärtom. Vi vill att den här utvecklingen ska få ännu större fart. Vi vill nu se till att vi kan erbjuda människor som kommit till vårt land de senaste åren en snabbare väg ut i arbetslivet. För många av er som är äldre här inne och som varit ute i arbetslivet länge är det här inga konstigheter. Det här är ett sätt vi alltid har jobbat på i svensk industri. Vi har ju välkomnat människor, vi har lärt dem på jobbet och så småningom klarar de jobben vi har på våra arbetsplatser.

Därför vill vi att vi ska ta ett nytt steg som vi kallar för utbildningsjobb. För det tar i dag så lång tid innan man får sitt första jobb att många människor riskerar att förlora självkänslan och självförtroendet – sju, åtta, nio, tio år är inte ovanligt från det att man kommer till Sverige tills man har sitt första arbete. Det är slöseri med människor och det är slöseri med dem vi behöver nu för att klara de 100 000 lediga jobben. Vi menar att det vi ska göra i Sverige, det är att se till att de som kommit till Sverige får de kunskaper som behövs för att klara av att ta de industrijobb som är lediga, inte sänka kvalifikationen i jobben. Hur svårt kan det vara? Det är klart att vi ska se till att också de som kommit nu får ett jobb i Sverige och blir skattebetalare så fort som möjligt. Eller hur? Är inte det vår inriktning?

Vår motpart arbetsgivaren, de gav upp förhandlingen innan vi ens hade börjat. Vi tog beslut i LO-styrelsen, jag tror att det var den andra veckan i december. Vi skulle inleda förhandlingen om utbildningsjobb med vår motpart i januari månad, men redan efter tre dagar så ringde Carola Lemne, vd för Svenskt Näringsliv, och sade att det blir inget med det där, vi tänker inte göra upp med er om utbildningsjobb.

Jag vet, jag tror att det som lockar dem, är att de ska få hjälp av de borgerliga partierna att göra någonting som de kallar för enkla jobb. Vi pressar dem jättemycket. Vad är ett enkelt jobb? Vad är det som gör att en del jobb är så enkla att man inte behöver ha några kunskaper för att klara dem?

Om man pressar dem extra mycket så börjar de avslöja vilken framtid de ser för svenska arbetare: Vore det inte trevligt om de packade kassen på Ica? Vore det inte trevligt om de hämtade bagaget där bak i bilen och bar upp till hotellrummet? Jag har ju sett hur svenskar betar sig utomlands, de håller i sina väskor för att hindra folk att bära in dem. Det kommer att bli ett himla liv, slagsmål i receptionen varje dag.

Eller det allra värsta: Är det inte trevligt om man går in i en butik eller på ett hotell om någon öppnar dörren, vi kan väl ha dörröppnare? Jag vet inte vart de har varit, men vi har haft automatiska dörröppnare i Sverige sedan 1970-talet. Ska de ta bort dem nu? Någon elak sade till mig att det beror på att borgerliga politiker och arbetsgivare har en sådan dålig utstrålning att dörrarna aldrig öppnar sig. Det är därför de ska göra det.

Nej, börja där facket också kan hjälpa till. Jag var nykläckt metallarbetare 1983 i Växjö. Jag blev slipare och ganska snabbt blev jag indragen i facket. På den tiden var det att bli indragen i facket. Jag blev jämställdhetsansvarig i klubben och blev kallad till mitt första jobb som jämställdhetsansvarig redan efter en dag när min klubbordförande Gösta Bernefalk kom till mig och sade ”det är två kvinnor ute på packen som slåss med varandra, du är jämställdhetsansvarig, du måste gå dit.”

Jag insåg för sent att det var en fint, vad hade det med jämställdhet att göra att två kvinnor slogs med varandra? Men jag gick dit i alla fall. Och jag sade till de här båda kvinnorna ”det är aldrig ens fel att två träter.” Jag fick ett rejält slag i ansiktet av den ena och drog mig där ifrån som en ganska misslyckad fackligt förtroendevald. Det visade sig att de hade bråkat med varandra i 30 år, det var en fint som jag gick igenom på jobbet.

Men det var också integration på riktigt. När jag började gå på fackliga uppdrag så var jag ensam slipare och det var ganska tufft att jag var borta ganska ofta från min ar-

betsplats. Så företaget behövde en till som kunde vara slipare. Jag fick åka med vårt företag –för då fanns det inga arbetslösa – till flyktingförläggningen i Alvesta. Där var det en verkstadsarbetare från Chile som var alldeles ny i Sverige, Miguel Yanez, som sade att han arbetat som industriarbetare tidigare och vi tog med honom till Bröderna Hammarstedt. På vägen tillbaka frågade min arbetsgivare mig om jag kunde tänka mig att ansvara för MIGUELS integration på arbetsplatsen. Eftersom jag var 19 år så var svaret självklart, ja det är klart att jag kan göra det. Det är ju inget svårt med det. Hur svårt kan det vara?

När Miguel kom till klubben, då kunde han inte ett enda ord svenska. Jag kunde bara ett enda ord på spanska: Cerveza, por favor. Det tog mig inte jättelångt. Men vi kunde peka, vi kunde visa varandra. I frukostmatsalen började Miguel fråga ”vad heter det?”, ”hur säger man kaffe?”. Vi bjöd över honom på midsommar. Han trodde på fullt allvar att vi försökte förgifta honom när vi bjöd på matjessill. Han sade ”ni försöker ta livet av mig, för ni gillar mig inte, jävla rasister.”

Året efter tog Miguel med sin specialitet, kokt komage, som han köpte billigt på slakteriet i Alvesta. Då trodde vi att han skulle förgifta oss. Men det blev vår polare. Inget hot, ingen man tyckte illa om, det var ju Miguel, en av oss. Ganska snart kunde han slipa, ganska snart kunde han svenska och ganska snart levde han på egen lön, inte av ersättning i sju, åtta, nio, tio år innan man får sitt första jobb. Det är precis så jag tror att vi måste göra, vi måste öppna våra arbetsplatser. Man kan inte allt från dag ett, det kan faktiskt ingen.

Låt oss se till att öppna arbetsplatsen så att det är jobbet som är starten, inte sju års utbildning. Börja på jobbet, gör upp en plan med arbetsgivaren och låt facket hjälpa till. Det var väl inga konstigheter – vi hade svenska för invandrare i matsalen varje onsdags-eftermiddag. Vi lärde oss gemensamt. Det är det som är utbildningsjobb, att se till att vi utbildar oss efter att vi får ett arbete. För vet ni, vi träffar så många människor i dag ute i produktionen, vi träffar så många som flytt till vårt land. De vill ingenting hellre än att tjäna egna pengar. Det är lika viktigt för dem som flytt till vårt land som för alla andra.

Jag berättar gärna om Moussa som jag träffade, inte på IF Metall utan inom GS. Han kom till Hässleholm. Han flydde från staden Homs i Syrien, 24 år gammal, ensam, ingen familj. Han hamnar i Hässleholm, går på biblioteket, för han förstår att man måste kunna svenska. Tänk att läsa en svensk tidning utan kunskap om man kan arabiska från början – det är inte så enkelt.

Han fick hjälp till Ballingslövs Kök, kom på en praktikplats och började arbeta. Företaget sade att om du utbildar dig i träteknik, då finns det en plats för dig här på Ballingslövs Kök. Han fick en åtta månaders utbildning på Träteknisk linje som arbetsförmedlingen ordnade utanför Hässleholm. Första januari kom Moussa tillbaka till Ballingslövs Kök och han fick en tillsvidareanställning efter mindre än två år i Sverige. Han sade en sak till mig som jag alltid kommer att bära med mig i mitt hjärta: Ni har en bra sak i Sverige, sade Moussa. Vad är det, sade jag? Lön, sade Moussa. Ingen dålig utgångspunkt. Det är så vi ska göra – ge alla som kommer en hjälpande hand, stäng dem inte ute. För det är också det som kommer att vinna över främlingsfientlighet, att de blir arbetskamrater och inte en flykting. Snabbt in på arbetsmarknaden, snabb utbildning, låt folk tjäna egna pengar och leva ett eget liv, så kommer Sveriges framtid att bli mycket ljusare, det lovar jag allihop.

Så har vi det där med valet. Anders var inne på det i sin inledning i dag på ett väldigt bra sätt. Det är klart att mycket av det vi står för står på spel och man ska inte underskatta det som sker i det svenska samhället. Det är inte bara i Sverige, det finns över hela världen. De främlingsfientliga och populisterna växer och visar sitt fula tryne överallt. Ni följer i media varje dag vad det kan resultera i med stora klyftor. När klyftorna blir stora och människor inte känner något hopp i de politiska partierna, då är det lätt hänt att man röstar på vem som helst eller, för den delen, på Donald Trump i USA.

Men det är naturligtvis farligt. Vi får inte glömma att även om Macron vann i Frankrike så fick ändå de främlingsfientliga, ett rent tidigare fascistiskt parti, nästan en tredjedel av rösterna. I alla nordiska länder utom i Sverige och Island så bidrar de främlingsfientliga partierna till ett regeringsunderlag tillsammans med de borgerliga och nu hör vi

att det är på väg också hit till Sverige i och med Moderata Samlingspartiets fruktansvärda beslut i början av året att acceptera Sverigedemokraterna som en del av regeringsunderlaget.

Vad betyder det här för arbetsmarknaden? Det betyder att vi nu får politiska krafter i Sverige som försöker göra skillnad på människa och människa. Det märks ute på arbetsplatserna, det märks att det är lite tystare fackligt-politiskt. Jag tror att många av dem som normalt pratar politik på arbetsplatserna har tystnat därför att det är så himla tråkigt att alltid ta fajten om människovärdet mot Sverigedemokraterna. Men det är så en gång för alla att där har facket ett särskilt ansvar. Det var fackföreningsrörelsen i Sverige som drev igenom alla människors lika värde i slutet av 1800-talet. Vi slogs på varje arbetsplats. Löftet, kollektivavtalet, är ju ingenting annat än att se till att alla ska få det bättre, att alla ska vara med på resan. Ett kollektivavtal ser ju inga färger. Det är lika för alla.

Jag vet att vår motpart nu drömmer om att vi ska acceptera att vi ska ha lägre löner för dem som är på väg in från andra länder på arbetsmarknaden. Jag vet att de gärna vill och nu driver de också den frågan politiskt. Att vi ska ge dem som är nyanlända ett särskilt slags jobb med nya löner som går utanför våra kollektivavtal, det går ju så stick i stäv med vårt löfte som någonting kan göra.

När han Björklund säger i Sveriges riksdag att det är rimligt att den som är på väg ut på arbetsmarknaden har mellan 12 000 och 14 000 kronor i ingångslön för ett heltidsjobb, då är det början på ett helt nytt samhälle. Då är det början på att vi börjar etablera vi och dem. Att det finns några som är värda mer än andra på arbetsmarknaden. Att det finns några som ska dra det tunga lasset för halva lönen och några som ska ha bra villkor i kollektivavtal.

Jan Björklund sade en sak som jag blev väldigt glad över i slutet av det här anförelset. Han sade att ”jag vill nu göra detta till den viktigaste valfrågan i 2018 års valrörelse.”. Möjligheten att sänka människors löner.

Först tänkte jag att jag hörde fel, för en sådan harakiri har vi faktiskt inte sett sedan i slutet på andra världskriget. Att gå till val på att sänka människors löner. Då säger jag bara en sak: jag välkomnar en sådan debatt med Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet inför valet 2018. För vi står upp för kollektivavtalen, vi kommer aldrig att signa ett avtal som ger lägre löner för att någon är född i ett annat land. Våra kollektivavtal gäller alla, punkt slut. Vi tar gärna den fajten med de borgerliga partierna.

Det blir en härlig valrörelse! Jag kan börja den när som helst, för vi måste alla hjälpas åt. Vi måste alla dra åt samma håll. Det blir ett jäkla slag. Vi märker på söndag när det kommer en annan medlem i förbundet hit, att det är så att det är vi som måste bära Stefan Löfven till chansen att vinna ett val igen. För det är så många som slutat tro att vi kan leverera en bättre framtid. Det är så många som tror att bara vi inte hade invandring så skulle alla problem lösa sig.

Men ni känner ju Stefan, ni vet vad Stefan levererar. Ni vet att man kan inte göra allting på en gång, men det går åt rätt håll. Vi sade i början av den här mandatperioden att vi tyckte att regeringen skulle satsa 70 miljarder kronor för att öka investeringarna. I september förra året sade Magdalena Andersson att hon hade ökat investeringarna med 74 miljarder sedan valet. Det är det som gör att Sverige i dag tuffar på så bra. Stefan Löfven och Socialdemokraterna levererar alltid på det vi vill. Det är en väldig skillnad för oss om det är Stefan Löfven eller Anna Kinberg Batra som är statsminister. Det måste vi alla hjälpas åt att göra möjligt. Vi måste åka härifrån och prata både kollektivavtal och valrörelse. Båda två måste vi vinna det kommande året.

Och allra, allra sist. Jag vet att det jag nu ska säga kommer den personen tycka väldigt illa om mig för att jag säger. Jag vet att du inte vill bli avtackad här i inledningen av kongressen Anders, för du ska ju vara i allra högsta grad aktiv här till sista dagen. Men jag måste ändå ta chansen när jag är här på kongressen och framföra ett varmt tack till Anders. Och det är nog ingen överdrift att säga att Anders i dag är en av de allra, allra tyngsta, kanske den allra tyngsta, på svensk arbetsmarknad. Och han har burit vårt förbund i vart fall tre och ett halvt decennium. Och han har alltid varit där, har ni tänkt på det? Han har alltid varit där.

Jag kom in i förbundet 1983. Min första avtalskonferens, som det hette på den tiden, var i Hovmantorps Folkets Hus. Och vem var det som var där för att informera om det nya avtalet? Lite yngre, inget skägg, lite mörkare hår, lockigt var det också på den tiden. Här stod han, Anders Ferbe. Och vi började bråka på en gång faktiskt. Det var rätt roligt och det var faktiskt exakt samma sak som vi har bråkat om de senaste åren, så det är ingenting som förändrats. Vi hade ett INL-tillägg på våra löner på den tiden, icke nivå-påverkande lönetillägg. Jag gillade inte det, för det var ett sätt att öka mäns löner fortare än kvinnors, och jag fick på tafsen rejält. Alla var emot mig på den tiden. Men att gå igenom fråga för fråga med sådan seriositet och med sådan långsiktighet och med sådan värme.

Anders Ferbe är en riktig kompis. Jag kan säga utan överdrift att jag hade inte stått här i dag som LO:s ordförande om det inte varit för Anders Ferbe. Och Anders vet att den dagen som Stefan Löfven valdes till partiordförande, då ringde jag till Anders och sade "Du, de kan ju fan inte välja två IF Metallare på bara några månader". Då sade Anders "Lägg av med det där snacket, vi kan välja hur många IF Metallare som helst!". Och alldeles riktigt, veckan före kongressen gick det som det brukar göra när Anders Ferbe är involverad i en konflikt – han vann.

Men sedan är det som Anders säger, att det är inte alltid vi har tittat varandra i ögonen med glädje. Vi har också tyckt rejält illa om varandra. Men så måste det vara, därför att lönebildning och det vi gör till vardags, det är inget politiskt utspel, det är ingen opinionsbildning. Det handlar om människors väl och ve. Det handlar om hur man ska betala räkningen nästa månad. Det handlar om att ta så stor del av vinsterna ur företagen så att företagen är fortsatt konkurrenskraftiga, men att löntagarna får sin del av det.

Därför är allt vi gör i facket på riktigt. Det handlar om människors liv, varje dag. Och i det har Anders Ferbe sedan i slutet av 1970-talet burit det här förbundet på sina axlar tillsammans med oss. Och jag vill hylla en avgående ledare och säga att det har varit fantastiskt, fantastiskt roligt att jobba ihop, Anders. Jag hoppas vi fortsätter med det. Och jag vet också att Anders har accepterat att hjälpa oss de kommande åren med att stärka vårt samtal om Global Deal i världen, för Anders har ett enormt kontaktnät utanför Sverige. Vi ska få fler länder, fler företag, fler fackliga organisationer med i Global Deal. Tack för att jag fick komma till kongressen och prata. Tack Anders Ferbe för fantastiska debatter och ganska hårda ord och mycket kärlek. Tack allihop här inne, det var fantastiskt att få komma hem. Tack så mycket!